

Pradžia>Jūs teisēs>Nusikaltimų aukos>Nukentėjusiųjų teisės pagal šalis

Civilinės teisenos srityje nebaigtos procedūros ir procesai, pradėti iki pereinamojo laikotarpio pabaigos, bus tęsiami pagal ES teisę. Remiantis abipusiu susitarimu su Jungtine Karalyste, atitinkama su Jungtine Karalyste susijusi informacija E. teisingumo portale bus saugoma iki 2024 m. pabaigos.

Ohvrite õigused riigiti

Anglija ir Velsas

Kui te olete **kuriteoohver**, on teile seadusega ette nähtud teatavad individuaalsed õigused nii enne kui ka pärast kohtumenetlust ja selle ajal. Lisaks on teil võimalik kasutada eri liiki abi ning te võite nõuda hüvitist kuriteoga põhjustatud kahju eest.

Inglismaal ja Walesis algab **kriminaalmenetlus** eeluurimisega, mille käigus politsei kogub tõendeid. Kui politsei on eeluurimise lõpetanud, otsustab ta kergemate juhtumite puhul, kas esitada kahtlustatavale süüdistus. Muudel juhtudel suunatakse juhtum prokuratuurile. Prokurör uurib, kas kahtlusluse vastu on piisavalt tõendeid, et süüdimõistmine oleks tõenäoline, ning kas süüdistuse esitamine on üldsuse huvides. Kui prokurör leiab, et süüdistust ei peaks esitama, siis asja menetlemine lõpetatakse. Vastasel juhul teeb prokurör politseile ettepaneku esitada süüdistus, politsei esitab kahtlustatavale süüdistuse ja asi suunatakse kohtusse.

Kergemaid õigusrikkumisi arutatakse magistraadikohtutes, kuhu tavaliselt kuulub kolm aukohtunikku ja harvem üks elukutseline kohtunik. Raskemaid kuritegusid (nagu vägistamine või röövimine) arutavad kroonikohtutes elukutseline kohtunik ja vandekohus. Vandekohus koosneb 12 inimesest, kes valitakse rahva seast juhusliku valimi abil ning kes kuulavad ära kohtumenetluse käigus esitatavad tõendid ning otsustavad, kas süüdistatav on kuriteos süüdi. Kohtunik teeb kohtumenetluse käigus otsuse õigusküsimustes – näiteks kas teatavate tõendite esitamine on lubatud. Kui vandekohus leiab kohtumenetluse lõppedes, et süüdistatav on süüdi, määrab kohtunik seaduse kohaselt kuriteo eest karistuse.

Vajaliku teabe leidmiseks klõikige alltoodud linkidel

1 - Minu õigused, kui olen langenud kuriteo ohvriks

2 - Kuriteost teatamine ja minu õigused uurimisevõi kohtumenetluse ajal

3 - Minu õigused pärast kohtumenetlust

4 - Hüvitis

5 - Minu õigus saada abi ja toetust

Viimati uuendatud: 30/01/2019

Käesoleva veebilehe asjaomaseid keeleversioone haldavad asjaomased liikmesriigid. Tõlked on teostanud Euroopa Komisjoni teenistused. Originaali tehtavad võimalikud muudatused asjaomase riikliku ametiasutuse poolt ei pruugi kajastuda tõlkeversioonides. Euroopa Komisjon ei võta vastutust selles dokumendis sisalduva ega viidatud teabe ega andmete eest. Palun lugege õiguslikku teadaannet lehekülje eest vastutava liikmesriigi autoriõiguste kohta.

Dėmesio! Šiame puslapyje originalo kalba ([en](#)) neseniai atlikta pakeitimų.

Puslapį jūsų pasirinkta kalba šiuo metu rengia mūsų vertėjai.

1 - Minu õigused kuriteo uurimise käigus

Kuidas ja kus saan anda sisse teate kuriteost?

Kuidas võin jälgida, mida ametivõimud teevad pärast kuriteoteate sisseandmist?

Kuidas mind võib kaasata kuriteo uurimisse?

Millised on minu õigused tunnistajana?

Ma olen alaealine. Kas mul on täiendavaid õigusi?

Millist teavet võin saada politseilt või ohvriabi organisatsioonidelt kuriteo uurimise käigus?

Kas võin saada õigusabi?

Kuidas saan kaitset, kui olen hädaohus?

Mis teenuseid ja abi antakse mulle kuriteo uurimise käigus?

Kas on võimalust saavutada lepitus/kokkulepe või alustada läbirääkimisi õigusrikkuja ja minu vahel?

Kuidas jätkub minu asi pärast uurimise lõpetamist?

Kas ma võin edasi kaevata, kui mu asi lõpetatakse enne selle kohtusse jõudmist?

Ma olen välismaalane. Kuidas on mu õigused ja huvid kaitstud?

Täiendav teave

Kuidas ja kus saan anda sisse teate kuriteost?

Kui te olete langenud Inglismaal ja Walesis kuriteo ohvriks, võite te sellest **teatada politseile**.

Te võite teatada kuriteost telefoni teel või minna isiklikult lähimasse [politseijaoskonda](#). Kui juhtum ei ole kiireloomuline, võite valida üldnumbri 101 ning teid ühendatakse kohaliku politseiga. Kiireloomulistel juhtudel võite te helistada hädaabinumbri 999 või 112.

Kui te olete varjupaigataotleja või põgenik, võite te võtta ühendust ka [spetsiaalsete kontaktpunktidega](#), kes aitavad teil leida lähima politseijaoskonna ja võivad teile vajaduse korral muretseda tasuta tõlgi.

Kui teie jaoks on kuriteost teatamine ebameeldiv, võite te paluda kellelgi teisel teha seda teie eest või esitada [hädaabiüksusele Crimestoppers](#)

anonüümse kuriteoteate, helistades numbril 0800 555 111 või täites internetis [elektroniilise vormi](#). Teil tuleb siiski arvestada sellega, et politsei peab uurimise tõhusaks toimetamiseks teie kui kuriteoohvriga varem või hiljem kohtuma ja teid küsitama.

Kui te ei oska inglise keelt, võite te kuriteost teatada oma emakeeles või mis tahes keeles, mida te mõistate. Vajaduse korral osutatakse teile tasuta tõlketeenust.

Kuriteoteates peate te esitama kõik teadaolevad üksikasjad kuriteo ja oletatava õigusrikkuja (kui isik on teada) kohta ning asjakohased isikuandmed (nt teie nimi, aadress ja muud kontaktandmed).

Politseiametnik, kellele te kuriteost teatate, paneb need andmed kirja spetsiaalsele vormile. Enamiku kuritegude korral ei ole teatamise tähtaega ette nähtud, aga kuriteoteade soovitatakse esitada siiski võimalikult kiiresti.

Lisateavet selle kohta, kuidas politseile kuriteost teatada, leiate [☞ veebist](#).

Kuidas võin jälgida, mida ametivõimud teevad pärast kuriteoteate sisseandmist?

Teile antakse kuriteoteate viitenumber, mida te saate kasutada teie juhtumi uurimisel tehtud edusammude jälgimiseks. Isik, kes teie juhtumiga tegeleb, peaks võtma teiega regulaarselt ühendust, et anda teile ülevaade uurimise käigust. Teabe saamiseks võite helistada ka üldnumbril 101. Samuti võite te minna politseijaoskonda, aga kui te teete seda ilma kohtumist kokku leppimata, ei pruugi teie juhtumiga tegelev ametnik kohal olla.

Kuidas mind võib kaasata kuriteo uurimisse?

Kui kuriteoga tegeleb politsei, saate te esitada kuriteoohvri avalduse, milles te võite esitada üksikasjad teile (või teie perekonnale) kuriteoga tekitatud rahalise, emotsionaalse, füüsilise ja psühholoogilise kahju kohta. Te saate seda teha kuriteost teatades või ka hiljem. Vastavalt teie vajadustele võimaldatakse teil kasutada tasuta tõlgi abi, tehakse teile arstlik läbivaatus ja osutatakse muid teenuseid. Teenused ei hõlma siiski õiguslast nõustamist ja /või esindamist, kuna Ühendkuningriigis ei ole kuriteoohvri menetlusosaline – menetlusosalised on riik ja süüdistatav. Kui te olete kuriteoohvri ja osalete kohtumenetluses, siis teete seda tunnistajana.

Eeluurimise ajal on teil õigus saada korrapäraselt teavet juhtumi uurimisel tehtud edusammude ja mis tahes vahistamiste kohta. Teil ei ole siiski lubatud tutvuda menetluskirjeldustega ega -andmetega. Eeluurimises saate te osaleda vaid politsei palvel (näiteks vastates lisaküsimustele või osaledes isiku tuvastamisel rivistust). Te ei ole kohustatud rohkem osalema, kui te seda ei soovi (ent teid võidakse siiski kohustada osalema võimalikus järgnevas kohtumenetluses).

Kuna Ühendkuningriigis ei ole kuriteoohvrid menetlusosalised, ei ole teil otsest õigust lasta ennast esindada. Kui te siiski palkate endale advokaadi (omal kulul) ametiasutustele teabe või seisukohtade esitamiseks, võtavad nimetatud asutused sellist esindamist üldjuhul arvesse.

Teid teavitatakse, kui kahtlustatavale on esitatud ametlik süüdistus, ja prokuratuur võtab teie seisukohti arvesse. Prokuratuur ei ole kohustatud tegutsema teie väidete kohaselt, aga te saate oma seisukohad prokuratuurile kuriteoohvri avalduse abil teatavaks teha ja on tõenäoline, et teie avaldust võetakse arvesse.

Selles etapis tekkinud kuludid üldiselt ei hüvitata.

Millised on minu õigused tunnistajana?

Eeluurimise ajal võib politsei paluda teil anda **ütlusi tunnistajana**. Tavaliselt palutakse teil juhtunust rääkida ja politseiametnik koostab teie ütlustest protokoll. Seejärel palutakse teil kontrollida, kas teie ütlused märgiti üles õigesti, ning te peate protokollile alla kirjutama. Politseiametnik võib protokollile parandada, kui te peate seda vajalikuks, ning teil palutakse parandused heaks kiita.

Kui te annate ütlusi, hindab politsei teie kui tunnistaja vajadusi. Näiteks määratakse kindlaks, millal, kuidas ja millises keeles võib teiega ühendust võtta ning hinnatakse, milliseid kommunikatsioonivahendeid võib teil tarvis minna. Samuti võib politsei hinnata, kas teil võib ütluste andmiseks olla tarvis kommunikatsioonispetsialisti (registreeritud vahendaja) abi või kas teie ütlused tuleks salvestada videolindile.

Teatavate asjaolude korral teie kui tunnistaja antud ütlusi kohtus tõendina ei kasutata, näiteks kui kaitse teie ütlusi ei vaidlusta, kuid on tõenäoline, et neid siiski kasutatakse, ning samuti võidakse teil paluda anda ütlused kohtuistungil isiklikult.

Lisateabe saamiseks tunnistaja õiguste kohta palume teil vaadata tunnistaja õiguste hartat (peatse avaldamisel).

Ma olen allaaegne. Kas mul on täiendavaid õigusi?

Kui te olete **alla 18-aastane laps**, võite te saada lisatoetust ja abi kohtus ütluste andmisel, kui te olete kohustatud seda tegema.

Teie ütlused salvestatakse videolindile, välja arvatud juhul, kui te palute luba anda oma ütlused kirjalikult. Sellest hoolimata võidakse teid kutsuda ütlusi andma ka kohtusse.

Millist teavet võin saada politseilt või ohvriabi organisatsioonidelt kuriteo uurimise käigus?

Kui te esitate politseile kuriteoteate, siis öeldakse teile, kas politsei hakkab seda juhtumit uurima või mitte, ning teil palutakse esitada oma seisukohad süüdistuse kohta.

Teilt küsitakse, kas te soovite saada lisateavet (näiteks prokuröri otsuste ja kohtumenetluse kohta). Raske kuriteo korral teavitab politsei teid regulaarselt eeluurimise edusammudest. Kergemate kuritegude korral annab politsei teile kontaktandmed, et te saaksite ühendust võtta ja paluda teavet uurimise käigu kohta. Teile antakse teada uurimise tulemustest (näiteks sellest, kas kahtlustatavale on esitatud süüdistus või tehtud hoiatus).

Täiendavate suuniste saamiseks sellistes küsimustes nagu hüvitiste taotlemine suunatakse teid [☞ ohvriabiorganisatsiooni](#) juurde.

Vajaduse korral (näiteks koduvägivalla või seksuaalse rünnaku korral) võidakse teid suunata ka muude eriteenuste osutajate juurde.

Kas võin saada õigusabi?

Teil ei ole õigust saada õigusabi, välja arvatud juhul, kui te esitate erasüüdistuse – siis on teatavatel juhtudel võimalik õigusabi saada. Põhjuseks on asjaolu, et kuriteoohvrid ei ole Ühendkuningriigis menetlusosalised ning seetõttu ei ole neid tavaliselt vaja õiguslikult esindada. Ainuke erand tehakse siis, kui kuriteo olemuse tõttu tuleb ohvrile osutada eriabi või teha erihindamine (näiteks korraldada arstlik läbivaatus). Seda tehakse tasuta.

Kuidas saan kaitset, kui olen hädaohus?

Kui te tunnete, et teie või teie perekond on ohus, peaksite sellest politseile viivitamata teatama, et oleks võimalik võtta vajalikud meetmed. Politsei tagab vajaliku ja põhjendatud kaitse, võttes arvesse ohu taset, tõenäosust ja vahetust.

Kaitset võidakse pakkuda eri moel, näiteks patrullides korrapäraselt kuriteoohvri kodu läheduses või paigaldades kohaliku politseijaoskonnaga ühendatud häireseadme. Mõjusamaid kaitsemeetmeid (näiteks anonüümsuse tagamine kohtuistungitel või tunnistajakaitseprogrammid) võetakse üksnes eriti raskete kuritegude korral.

Mis teenuseid ja abi antakse mulle kuriteo uurimise käigus?

Kui uurimist toimetab politsei, suunatakse teid [☞ ohvriabiorganisatsiooni](#) juurde, kes pakub teile vajaduse korral täiendavat nõu ja abi.

Vajaduse korral (näiteks koduvägivalla või seksuaalse rünnaku korral) ja kui te seda soovite, võidakse teid suunata ka muude eriteenuste osutajate juurde. Nende teenused on tavaliselt tasuta.

Kas on võimalust saavutada lepitus/kokkulepe või alustada läbirääkimisi õiguserikkuja ja minu vahel?

Politsei ja prokuratuur kaaluvad, kas süüdistuse esitamise asemel on võimalik kasutada mis tahes alternatiivseid võimalusi, mis võivad hõlmata ka vahendust. Politsei tehtud ametliku hoiatuse või prokuröri tehtud tingimisi hoiatuse korral peab õiguserikkuja sageli otsima kuriteoohvriga mingil viisil lepitust ning see võib hõlmata ka vahendust.

Tavaliselt palutakse teil selles menetluses osaleda. Vahendust on võimalik kasutada vaid teie nõusolekul ning seda korraldavad kas politsei või kriminaalhooldustöötajad.

Kuidas jätkub minu asi pärast uurimise lõpetamist?

Kui politsei on eeluurimise lõpetanud, otsustab ta, kas juhtum edastatakse prokuratuurile, kes teeb otsuse kohtumenetluse vajalikkuse kohta. Prokuratuur teeb kindlaks, kas kahtlustatava vastu on piisavalt tõendeid ning kas talle süüdistuse esitamine on üldsuse huvides. Kui prokuratuur leiab, et tuleb esitada süüdistus, esitatakse kahtlustatavale süüdistus ning juhtum saadetakse kohtusse. Kergemate õigusrikkumiste korral võib politsei teha sellise otsuse ise, ilma asja prokuratuurile edastamata. Politsei annab teile alati teada, kui asi antakse kohtusse, olenemata sellest, kas asjaomase otsuse tegi politsei või prokuratuur.

Kas ma võin edasi kaevata, kui mu asi lõpetatakse enne selle kohtusse jõudmist?

Te ei saa esitada politseile või prokuratuurile apellatsiooni otsuse peale, mille kohaselt jäetakse süüdistus esitamata, kuid te võite te paluda prokuröri otsus läbi vaadata.

Samuti võite te paluda kõrgema astme kohtul otsus **läbi vaadata**. Selles menetluses („kohtulik läbivaatamine”) on raske edu saavutada, sest kõrgema astme kohus teeb otsuse üksnes otsuse teinud organi suhtes, kui ta leiab, et otsus oli täiesti põhjendamatu (mitte aga siis, kus tehti ebasoovitav otsus). Isegi kui te saavutate edu, ei määra kohus, et süüdistus tuleb siiski esitada. Selle asemel määrab kohus, et otsuse teinud organ vaataks oma otsuse kohtu järeldustele tuginedes läbi. Kui te kaalute sellise menetluse kasutamist, vajate te õigusesindaja abi. Õigusabi pakutakse vaid teatavatel juhtudel ja vaid siis, kui on täidetud ranged kriteeriumid (eelkõige seoses rahalise olukorraga).

Teil võib olla võimalik esitada **erasüüdistus**, kuigi see ei ole Ühendkuningriigis tavaks. Selleks palutakse kohalikul rahukohtul väljastada kahtlustatava õigusrikkuja vahistamise määrus või kutsuda ta konkreetseks päevaks kohtusse. Õigusabi sellisel juhul tõenäoliselt ei osutata. Peale selle – kui süüdistusmenetlust on alustatud ja seejärel on menetlus lõpetatud, ei ole tavaliselt võimalik seda uuesti alustada. Aukohtunikel peab olema kahtlustatava süü kohta piisavalt tõendeid, mille alusel oleks võimalik ta süüdi mõista, juhul kui kahtlustatav ei suuda süüdistust ümber lükata.

Ma olen välismaalane. Kuidas on mu õigused ja huvid kaitstud?

Kui te olete välismaalane, on teil kõik eespool kirjeldatud õigused.

Lisaks püüavad ametiasutused juhul, kui te ei räägi inglise keelt, tagada, et teile teabe edastamisel antakse teile võimalus kasutada vajaduse korral tõlgi või tõlkija abi.

Täiendav teave

Praktiline juhend kuriteoohvritele – [inglise keeles](#)

Tunnistaja õiguste harta – [inglise keeles](#)

2004. aasta koduvägivalla, kuritegude ja kuriteoohvrite seadus – [inglise keeles](#)

Kuriteoohvri avaldus: juhend politseiametnikele, eeluurijatele ja kriminaalõiguse valdkonna töötajatele – [inglise keeles](#)

Viimase hoiatuse skeem – [inglise keeles](#)

Tingimuslikke hoiatusi käsitlev tegevusjuhend – [inglise keeles](#)

2008. aasta kriminaaltõendite (tunnistaja anonüümsuse) seadus – [inglise keeles](#)

Viimati uuendatud: 30/01/2019

Käesoleva veebilehe asjaomaseid keeleversioone haldavad asjaomased liikmesriigid. Tõlked on teostanud Euroopa Komisjoni teenistused. Originaali tehtavad võimalikud muudatused asjaomase riikliku ametiasutuse poolt ei pruugi kajastuda tõlkeversioonides. Euroopa Komisjon ei võta vastutust selles dokumendis sisalduva ega viidatud teabe ega andmete eest. Palun lugege õiguslikku teadaannet lehekülje eest vastutava liikmesriigi autoriõiguste kohta.

Démesio! Šiame puslapyje originalo kalba ([len](#)) neseniai atlikta pakeitimų.

Puslapį įsų pasirinkta kalba šiuo metu rengia mūsų vertėjai.

2 - Minu õigused kohtuprotsessi käigus

Kuidas mind võib kohtuprotsessi kaasata?

Millised on minu õigused tunnistajana?

Ma olen alaealine. Kas mul on täiendavaid õigusi?

Kas ma võin saada õigusabi?

Kuidas ma saan kaitset, kui olen hädaohus?

Kuidas ma saan nõuda õiguserikkujalt kahjutasu või saada riigilt kompensatsiooni?

Kas on võimalust saavutada lepitus/kokkulepe või alustada läbirääkimisi õiguserikkuja ja minu vahel?

Ma olen välismaalane. Kuidas on mu õigused ja huvid kaitstud?

Täiendav teave

Kuidas mind võib kohtuprotsessi kaasata?

Teid teavitatakse kohtuistungi toimumise kuupäevast ja kohtuistungi liigist. See võib olla järgmine:

eelistung, mille käigus langetatakse näiteks otsus kautsjoni või selle kohta, kas süüasja arutatakse kõrgema või madalama astme kohtus;

kohtuistung, mille käigus süüdistatav vaidlustab oma süü ja mille käigus kuulatakse tõendeid;

kohtuistung, mille käigus süüdistatav oma süüd ei vaidlusta ja mille käigus ta kindlasti süüdi mõistetakse;

kohtuistung karistuse määramiseks (mitmel juhul määratakse karistus spetsiaalse kohtuistungi käigus, mis leiab aset nädal või isegi kuu pärast süü tuvastamist).

Te võite menetluses osaleda:

tunnistajana (kui süüdistatav ei tunnista end süüdi ja kui teil palutakse anda ütlusi);

vaatlejana;

esitades soovi korral [kuriteoohvri avalduse \(1\)](#).

Teil on õigus viibida kohal kogu kohtuistungi jooksul, välja arvatud järgmistel juhtudel:

kui kohtuistung on kinnine (tavaliselt vaid noortekohtu istungid) või

kui te annate ütlusi (sellisel juhul võite te kohtuistungil osaleda vaid pärast ütluste andmist).

Te ei pea kohtuistungil osalema, välja arvatud juhul, kui teid palutakse tunnistajaks ja te olete kohustatud ütlusi andma.

Millised on minu õigused tunnistajana?

Samuti antakse teile teada, kui te peate andma ütlusi **tunnistajana**. Üldjuhul on seda vaja ainult siis, kui süüdistatav ennast süüdi ei tunnista. Tunnistajana peate te osalema kohtuistungil ja vastama teile esitatavatele küsimustele.

Kui te olete eeluurimisel tunnistajana ütlusi andnud ja teil on palutud anda kohtuistungil suuliselt ütlusi, siis on teil lubatud eelnevalt antud ütlusi enne tunnistuse andmist lugeda.

Kohtuistung alguses palutakse teil anda vanne või kinnitada, et te räägite tõtt. Kohtuistungil esitavad prokurör ja süüdistatava advokaat teile küsimusi.

Küsitaja võib öelda või väita midagi, mis on teie meelest vale. Sellisel juhul peaksite te sõnaselgelt teatama, et te ei ole sellega nõus. Teie ülesanne tunnistajana on rääkida tõtt. Kui küsimusi enam ei ole, lubab kohtunik teil lahkuda. Te võite lahkuda, või kui te olete 14- aastane või vanem, jääda soovi korral kohtusaali ja kuulata ülejäänud kohtuistungit.

Kui te tunnete ennast haavatavana või teil on hirm ning kui te vastate asjaomastele kriteeriumidele, võib prokurör taotleda kohtult enne kohtuistungit erimeetmete võtmist, et teid ütluste andmisel aidata. Nimetatud meetmete hulka kuuluvad varjav vahesein, millega teid eraldatakse kohtusaalis viibivast süüdistatavast, või ütluste andmine väljaspool kohtusaali reaalaajas toimiva videolingi kaudu. Kohus otsustab, milliseid meetmeid te võite kasutada, kuid otsuse tegemisel peab ta teie arvamust arvesse võtma.

Tavaliselt küsitatakse teid tunnistajana vaid üks kord. Teid võidakse siiski vajaduse korral uuesti kohtusse kutsuda, et te vastaksite lisaküsimustele. Te võite taotleda teatavate kohtusse kohale minekuga kaasnevate kulude ning toidu, saamata jäänud töötasu ja muu rahalise kahju, näiteks lapsehoidmisteenusel seotud kulude hüvitamist. Taotletava hüvitise summa oleneb sellest, kui kaua te peate kohtuistungil osalemiseks kodust või töölt eemal viibima.

Inglismaal ja Walesis on teil võimalik kasutada kohaliku tunnistajate tugiüksuse abi. Tunnistajate tugiüksuse ametnik võtab teiega ühendust pärast seda, kui õigusrikkujale on esitatud süüdistus. Tema on teie kontaktisik kuni kohtumenetluse lõpuni. Ta võib teile korraldada külastäht kohtusse enne ütluste andmist, et kohus teile võõrastav ei tunduks. Samuti hoolitseb ta muud liiki abi eest, mida teil võib vaja minna, näiteks transpordi, suulise tõlke, arstiabi jms korraldamise eest.

Olenevalt sellest, kus kuritegu toime pandi, võite te saada abi ka [tunnistajateenistusest](#), mis on vabatahtlik organisatsioon ja aitab tunnistajaid kohtusse minekul, pakkudes neile teavet ja abi.

Lisateabe saamiseks palume teil tutvuda brošüüri [„Tunnistaja kohtus“](#). Lisateabe saamiseks teie kui tunnistaja õiguste kohta palume teil tutvuda tunnistaja õiguste hartaga.

Ma olen alaealine. Kas mul on täiendavaid õigusi?

Kui te olete **alla 17-aastane laps**, võite te nõuda, et prokurör taotleks kohtult enne kohtumenetlust erimeetmete võtmist, et teid kohtus ütluste andmisel aidata. Need erimeetmed on järgmised:

ütluste andmine väljaspool kohtusaali TV otseühenduse abil (te saate näha kohtusaali ja kohtusaalis viibijad näevad teid teleriekraanilt);

videosalvestise abil ütluste andmine (kui teie poolt politseile antud ütlused salvestati videole, esitatakse see salvestis kohtus);

ütluste andmine varjava vaheseina taga (tunnistajapingi ümber asetatakse sein, et te süüdistatavat ei näeks);

parukatest ja talaaridest loobumine (kohtunik ja advokaadid ei kanna parukaid ega talaare, et kohtus oleks sundimatum õhkkond);

ütluste andmine eraviisiliselt – seksuaalkuritegude ja hirmutamisuhtumete korral (tavakodanikel ei lubata kohtusaalis viibida);

suhtlemisel abivahendite, näiteks tähestikuga tahvli kasutamine;

kui teil esineb suhtlemisraskusi, kuulatakse teid üle vahendaja abil (vahendajaks võib olla isik, kes aitab teil mõista teile esitatud küsimusi).

Kas ma võin saada õigusabi?

Teil ei ole õigust õigusabile, välja arvatud juhul, kui te esitate erasüüdistuse – siis on teatavatel juhtudel võimalik saada õigusabi. Põhjuseks on asjaolu, et Ühendkuningriigis ei ole kuriteoohvrid menetlusosalised.

Kuidas ma saan kaitset, kui olen hädaohus?

Kohtumenetluse ajal saate te samasugust kaitset nagu eeluurimise ajal. Politsei võtab vajalikud ja põhjendatud kaitsemeetmed, võttes arvesse ohu taset, töönaosust ja vahetust. Kaitset võib pakkuda eri moel, näiteks korrapäraselt teie kodu läheduses patrullides või kohaliku politseijaoskonnaga ühendatud häireseadme abil. Mõjusamate kaitsemeetmete võtmist (näiteks anonüümsuse tagamine kohtuistungitel või tunnistajakaitseprogrammid) kaalutakse üksnes eriti raskete kuritegude korral.

Kuidas ma saan nõuda õiguserikkujalt kahjutasu või saada riigilt kompensatsiooni?

Teatavatel tingimustel võite te **nõuda õiguserikkujalt hüvitist**. Sellisel juhul peate te politseid oma kuriteoteadet esitades või veidi hiljem teavitama teie kantud kahju üksikasjadest. Politsei edastab selle teabe prokuratuurile, kes nõuab teie nimel kahju hüvitamist. Kui keegi mõistetakse kuriteos süüdi, näeb karistuse määranud kohus tõenäoliselt ette, et õiguserikkuja peab tasuma teile tekitatud kahju kas kogu ulatuses või osaliselt, välja arvatud juhul, kui õiguserikkuja ei ole võimeline seda tegema. Kahju tasumine võib toimuda osade kaupa regulaarselt, kas siis kord nädalas või kord kuus. Selline kohtu poolt ette kirjutatud kulude hüvitamise määrus on ülimuslik mis tahes trahvide suhtes, mida õiguserikkuja võib olla kohustatud maksma.

Kui te olete vägivaldse kuriteo ohver, võite te **taotleda rahalist hüvitist riigilt**. Te peate esitama oma taotluse [kuriteokahjude hüvitamise ametile](#). Täpsemat teavet Inglismaal ja Walesis kuriteoohvritele makstava hüvitise kohta leiate Euroopa õiguslase koostöö võrgustiku vastavalt teabelehel (kättesaadav nii [inglise](#) kui ka paljudes muudes keeltes).

Kas on võimalust saavutada lepitus/kokkulepe või alustada läbirääkimisi õiguserikkuja ja minu vahel?

Olenevalt kuriteo olemusest võidakse kohtumenetluse ajal püüda jõuda kokkuleppele ja/või kasutada vahendust.

Tavaliselt palutakse teil selles menetluses osaleda. Vahendus on võimalik vaid teie nõusolekul ja seda korraldavad kas politsei või siis kriminaalhooldustöötajad.

Ma olen välismaalane. Kuidas on mu õigused ja huvid kaitstud?

Kui te olete välismaalane, on teil kõik eespool kirjeldatud õigused.

Lisaks püüavad ametiasutused juhul, kui te ei räägi inglise keelt, tagada, et vajaduse korral osutataks teile kirjaliku ja suulise tõlke teenust, näiteks siis, kui teile edastatakse teavet, või eelkõige siis, kui teid kutsutakse kohtusse tunnistajana ütlusi andma.

Täiendav teave

Praktiline juhend kuriteoohvritele – [inglise keeles](#)

Tunnistaja õiguste harta – [inglise keeles](#)

2004. aasta koduvägivalda, kuritegude ja kuriteoohvrite seadus – [inglise keeles](#)

Kuriteoohvri avaldus: juhend politseiametnikele, eeluurijatele ja kriminaalõiguse valdkonna töötajatele – [inglise keeles](#)

Kohtu poole pöördumine ohvri või tunnistajana – [inglise keeles](#)

Märkused

1. Kuriteoohvri avaldus

Kuriteoohvri avaldus on kirjalik avaldus, milles te saate selgitada, kuidas kuritegu on teid mõjutanud. Tegemist on ametliku dokumendiga, mis on teie toimiku osa, ning sellega võivad tutvuda kõik asjaga seotud isikud. Kuriteoohvri avalduses on teil võimalik selgitada, kuidas on kuritegu teid füüsiliselt, emotsionaalselt, rahaliselt või mõnel muul viisil mõjutanud. Kuriteoohvri avaldust ei kasutata süü või süütuse kindlakstegemiseks, vaid kohtu teavitamiseks kuriteoohvrile tekitatud kahjust. Juhul kui süüdistatav tunnistatakse kuriteos süüdi, võite te otsustada, kas te soovite lugeda oma kuriteoohvri avalduse kohtus ette ise või soovite, et selle loeks teie nimel ette keegi teine (harilikult teeb seda riigiprokuratuuri prokurör). Lõpliku otsuse selle kohta, kas te võite lugeda ette terve avalduse või ainult osa sellest, teeb kohus. Te saate kuriteoohvri avalduse esitada igal ajal enne kohtuistungit.

Viimati uuendatud: 30/01/2019

Käesoleva veebilehe asjaomaseid keeleversioone haldavad asjaomased liikmesriigid. Tõlked on teostanud Euroopa Komisjoni teenistused. Originaali tehtavad võimalikud muudatused asjaomase riikliku ametiasutuse poolt ei pruugi kajastuda tõlkeversioonides. Euroopa Komisjon ei võta vastutust selles dokumendis sisalduva ega viidatud teabe ega andmete eest. Palun lugege õiguslikku teadaannet lehekülje eest vastutava liikmesriigi autoriõiguste kohta.

Dèmesio! Šiame puslapyje originalo kalba ([en](#)) neseniai atlikta pakeitimų.

Puslapį įsų pasirinkta kalba šiuo metu rengia mūsų vertėjai.

3 - Minu õigused pärast (esimest) kohtuprotsessi

Kas ma võin kaevata kohtuotsuse peale või kui süüdistatav kuulutatakse süütuks?

Mis õigused on mul pärast seda, kui kohtuotsus jõustub?

Täiendav teave

Kas ma võin kaevata kohtuotsuse peale või kui süüdistatav kuulutatakse süütuks?

Kohtuistungil lõpus teatatakse teile tulemus ja kohtu määratud karistus, kui te seda soovite.

Teil ei ole võimalik esitada kohtuotsuste peale apellatsiooni, aga teatavate raskete kuritegude korral kehtib põhimõte, et kui te ei ole rahul karistusega, mille kohus määrab pärast süüdimõistmist, võite te pöörduda peaprokuröri poole. Peaprokuröril on õigus esitada apellatsioonikohtule apellatsioon, kui ta leiab, et karistus oli põhjendamatult leebe.

Mis õigused on mul pärast seda, kui kohtuotsus jõustub?

Kui te olete seksuaal- või vägivallakuriteo ohver ja kui süüalusele on selle teo eest mõistetud 12 kuu pikkune või pikem karistus, võite te liituda **kuriteoohvri teavitamise skeemiga** (*Victim Contact Scheme – VCS*). Selle skeemi kaudu annab spetsiaalselt ametisse nimetatud kontaktametnik eespool nimetatud kuritegude ohvritele nõu ja teavet seoses nende kriminaalmenetlusega. Teil on õigus teha avaldusi tingimuste kohta, mis kehtestatakse süüaluse katseajale tema tingimisi vabastamise korral. Lisaks hoitakse teid kursis süüaluse karistuse põhiatappidega, kui kriminaalhooldusametnik on sellega nõus. Skeemiga liitumine on täiesti vabatahtlik ja kui te oma meelt muudate, saate te igal hetkel sellest välja astuda.

Täiendav teave:

2004. aasta koduvägivalla, kuritegude ja kuriteoohvrite seaduse artikkel 35 – [inglise keeles](#)

Praktiline juhend kuriteoohvritele – [inglise keeles](#)

Viimati uuendatud: 30/01/2019

Käesoleva veebilehe asjaomaseid keeleversioone haldavad asjaomased liikmesriigid. Tõlked on teostanud Euroopa Komisjoni teenistused. Originaali tehtavad võimalikud muudatused asjaomase riikliku ametiasutuse poolt ei pruugi kajastuda tõlkeversioonides. Euroopa Komisjon ei võta vastutust selles dokumendis sisalduva ega viidatud teabe ega andmete eest. Palun lugege õiguslikku teadaannet lehekülje eest vastutava liikmesriigi autoriõiguste kohta.

Démésio! Šiame puslapyje originalo kalba ([en](#)) neseniai atlikta pakeitimų.

Puslapį jūsų pasirinkta kalba šiuo metu rengia mūsų vertėjai.

4 - Abi ja tugi kuriteo ohvritele

Ministry of Justice

Victim Support

Rape Support Centres

Refuge for Women and Children against Domestic Violence

Women's Aid Federation of England

Support after murder and manslaughter

Ministry of Justice

Justiitsministeerium vastutab kriminaalõiguspoliitika ning kuriteoohvrite ja tunnistajate aitamise eest.

Kuriteoohvrite volinik:

seisab kuriteoohvrite ja tunnistajate huvide eest, edendab kuriteoohvrite ja tunnistajate kohtlemise häid tavasid ning vaatab läbi kuriteoohvritele mõeldud praktilise juhendi;

ei tohi sekkuda konkreetsetesse süüasjadesse, kuid võib anda juhtnööre selle kohta, kust saada parimat nõu ja tuge.

KONTAKTANDMED:

[inglise keeles](#) Kuriteoohvrite volinik

Victim Support

Ohvriabiorganisatsioon „Victim Support” on riiklik heategevusasutus, mis pakub tasuta konfidentsiaalset abi kuriteoohvritele, tunnistajatele, nende perekondadele, sõpradele ja kõikidele inimestele, keda kuriteod on Inglismaal ja Walesis mõjutanud.

Ohvriabiorganisatsioon:

omab Inglismaal ja Walesis büroosid, mida haldab Londonis asuv riiklik keskus, ning juhib igas kohtus asuvaid [inglise keeles](#) tunnistajate teenistusi;

pakub kuriteoohvritele emotsionaalset ja praktilist tuge;

pakub tuge prokuröri ja kaitsja tunnistajatele kõikides Inglismaa ja Walesi kriminaalkohtutes;

on kuriteoohvrite ja tunnistajate riikliku tasandi eestkõneleja ja võitleb muudatuste tegemise eest;

haldab riiklikku ohvriabi liini.

KONTAKTANDMED:

[inglise keeles](#) Victimsupport

Ohvriabiorganisatsiooni „Victim Support” kohalike büroode kontaktandmed leiate [inglise keeles](#) siit.

Rape Support Centres

Vägistamisohvrite tugikeskused pakuvad Inglismaal ja Walesis mitmesuguseid eriteenuseid naistele ja üle 13-aastastele tütarlastele, keda on kas täiskasvanu- või lapseas vägistatud või kes on langenud muud liiki seksuaalvägivalla ohvriks.

Vägistamisohvrite tugikeskused:

pakuvad naistele ja tütarlastele tasuta ja usalduslikult ning turvalises ja ohutus keskkonnas spetsiaalset tuge, kaitset, nõu ja teavet;

juhivad tähelepanu igat liiki seksuaalvägivallale, sealhulgas vägistamisele, seksuaalsetele rünnakutele ja laste seksuaalsele väärkohtlemisele, seksuaalsele ahistamisele, abielusuhtes vägistamisele, sunniviisilisele abielule ning nn auga seotud vägivallale, naiste suguelundite moonutamisele, inimkaubandusele, seksuaalsele ärakasutamisele ja rituaalsele väärkohtlemisele olenemata sellest, kas vägivallaakti toimepanijad on teada või mitte;

soovivad, et ükski naine ega tütarlaps ei peaks kartma seksuaalvägivalda ega seda kogema;

korraldavad kampaaniaid ja teevad lobitööd, et suurendada nii laiema üldsuse kui ka kohaliku, piirkondliku ja riigi tasandi valitsusasutuste teadlikkust seksuaalvägivalla küsimustest.

KONTAKTANDMED:

Vägistamisohvrite tugikeskuste kontaktandmed leiab järgmistelt veebisaitidelt:

[inglise keeles](#) Rapecrisis

[inglise keeles](#) The Survivor Trust

Refuge for Women and Children against Domestic Violence

Naiste ja laste varjupaik koduvägivallaeest on riiklik heategevusorganisatsioon ja riigi tagatisega piiratud ettevõtte, kes haldab riiklikku abiliini ja varjupaiksid, pakub psühholoogilist tuge, sõltumatut õigusalast nõustamist ning teenuseid rahvusvahemuste hulka kuuluvatele naistele ja lastele.

Naiste ja laste varjupaik koduvägivalla eest:

pakub eri teenuseid, mis annavad naistele ja lastele juurdepääsu professionaalsele toele olenemata nende olukorrast; juhib ööpäev läbi toimivat riiklikku koduvägivalla tasuta abiliini, mis pakub naistele emotsionaalset tuge ja praktilist teavet ning uurib nende valikuvõimalusi ja aitab väärkohndlemise eest põgeneda; pakub erakorralist majutust naistele, kes põgenevad väärkohndlemise eest; aitab leida sõltumatuid koduvägivallaga seotud küsimuste spetsialiseerunud advokaate, kes annavad eksperthõnu naistele, kelle juhtumit menetletakse tsiviil- ja kriminaalkohtutes; töötab psühholoogidega, kes aitavad naistel ja lastel tulla toime väärkohndlemise traumaatilise mõjuga.

KONTAKTANDMED:

 [Refuge](#)

Women's Aid Federation of England

Inglismaa naiste kriisikeskus on peamine riiklik heategevusorganisatsioon, kes võitleb naiste- ja lastevastase koduvägivalla kaotamise eest. Keskus toetab võrgustikku, kuhu kuulub üle 500 koduvägivalla ja seksuaalvähivalla keskuse üle kogu Ühendkuningriigi.

Inglismaa naiste kriisikeskus:

usub, et naistel ja lastel on õigus elada oma elu mis tahes liiki vägivalda või ära kasutamist kartmata ning ühiskond on kohustatud seda õigust tunnustama ja kaitsma;

on seadnud eesmärgiks parandada koduvägivalla ohvriks langenud naiste õigusi;

pakub naiste osutatavaid teenuseid, mis põhinevad ohvrite ära kuulamisel;

toetab ja toob esile erinevusi ning propageerib võrdseid võimalusi;

püüab rahuldada koduvägivalla ohvriks langenud laste vajadusi;

edendab sidusat asutustevahelist tegevust koduvägivallaga võitlemisel ning arendab partnerlusi.

KONTAKTANDMED:

 [Womensaid](#)

Support after murder and manslaughter

Mõrvaohvrite lähedaste tugikeskus on registreeritud sõltumatu heategevusasutusena, mis pakub emotsionaalset tuge mõrvatute leinajatele.

Mõrvaohvrite lähedaste tugikeskus:

edendab üldsuse nimel ja heategevuslikul eesmärgil nende abistamist, kelle sugulane või sõber on mõrvatud või tapetud;

on seadnud eesmärgiks edendada ja kaitsta vaimset ja füüsilist tervist, leevendada vaesust ja haigusi ning harida inimesi leinamise ja raske kaotuse teemal;

toetab eneseabirühmade ja liikmetevahelise suhtlemise kaudu neid, kes on mõrva tõttu kaotanud oma pereliikme või lähedase sõbra;

soovib aidata kaasa mõrvatuid leinavate inimeste vaimse ja füüsilise tervise parandamisele, et nad leiaksid endas taas jõudu tulevikus positiivse ellusuhtumisega elada.

KONTAKTANDMED:

 [Samm](#)

Viimati uuendatud: 30/01/2019

Käesoleva veebilehe asjaomaseid keeleversioone haldavad asjaomased liikmesriigid. Tõlked on teostanud Euroopa Komisjoni teenistused. Originaali tehtavad võimalikud muudatused asjaomase riikliku ametiasutuse poolt ei pruugi kajastuda tõlkeversioonides. Euroopa Komisjon ei võta vastutust selles dokumendis sisalduva ega viidatud teabe ega andmete eest. Palun lugege õiguslikku teadaannet lehekülje eest vastutava liikmesriigi autoriõiguste kohta.

1 - Minu õigused, kui olen langenud kuriteo ohvriks

Millist teavet ma saan ametiasutustelt (nt politseilt, prokurörit) pärast kuriteo toimumist, kuid enne kui ma sellest teatan?

Teil on õigus saada kirjalikku teavet kriminaalõigussüsteemi toimimise kohta, näiteks kuriteoohvrite teabelehte või veebisaidi andmeid, millel selline teave on avaldatud.

Olenevalt kuriteo liigist, Teie isiklikust olukorrast ning sellest, kas see on uurimise või kriminaalmenetluse konkreetsetes etapis asjakohane, peate politseisse pöördumisel saama politseilt järgmist teavet:

kust ja kuidas saada nõu ja abi, sealhulgas meditsiinilist abi, spetsialisti tuge (näiteks psühholoogilist tuge) või ajutist majutust;

kuidas teatada kuriteost ning kelle poole pöörduda, kui Teil on juhtumi kohta küsimusi;

meetmed, mida vajaduse korral rakendatakse Teie kaitsmiseks;

kuidas taotleda hüvitist;

mis juhtub, kui kuriteoohver ei viibi Inglismaal või Walesis;

suulise ja kirjaliku tõlke kasutamine;

kuidas esitada kaebust teenuseosutaja vastu;

taastavate õigusemõistmisteenuste (lepitusmenetluse) kättesaadavus;

kuidas taotleda kriminaalmenetluses tunnistajana osalemisega seotud kulude hüvitamist.

Teil on õigus kasutada ohvriabi teenuseid igal ajal olenemata sellest, kas Te olete esitanud kuriteoteate või mitte, ning pärast uurimise ja kohtumenetluse lõppemist.

Ma ei ela selles ELi liikmesriigis, kus kuritegu toime pandi (ELi ja kolmandate riikide kodanikud). Kuidas on mu õigused kaitstud?

Teil on õigus kuriteoohvrite tegevusjuhendis sätestatud teenustele, kui kuritegu pandi toime Inglismaal või Walesis või teenused on seotud kriminaalmenetlusega, mis toimub Inglismaal või Walesis. [1]

[1] Õigus saada kuriteokahjude hüvitamise ametilt (*Criminal Injuries Compensation Authority*) hüvitist võib sõltuda Teie elukohast või kodakondsusest, välja arvatud juhul, kui Teid on lõplikult tunnistatud inimkaubanduse ohvriks või Teile on antud varjupaik, humanitaarkaitse või luba jääda riiki.

Kui ma kuriteost teatan, siis millist teavet ma saan?

Teil on õigus saada politseilt järgmist teavet:

kirjalik kinnitus, et olete esitanud kuriteoteate, sealhulgas kuriteo põhjandmed. Kirjalik kinnitus võidakse saada kirjaga, elektrooniliselt (näiteks e-kirjaga või tekstisõnumiga) või esitada käsitsi kirjutatud dokumendina. Võite kinnituse saamisest loobuda. Kui politsei leiab, et kirjaliku kinnituse saatmine võib Teid ohtu seada (näiteks koduvägivallajuhtumite puhul), võib ta Teiega kokkuleppel selle saatmisest loobuda;

selgitus, mida oodata kriminaalõigussüsteemilt, kui esitate kuriteoteate või kui uurimise käigus võetakse Teie kui kannatanuga ühendust;

hinnang, kas ning millist abi või tuge vajate. See aitab kindlaks teha, kas kuulute ühte kuriteoohvrite kolmest kategooriast, kes vajavad suuremat tuge, ning

kas ja mil määral võidakse Teie suhtes kohaldada erimeetmeid. Ohvriabi teenistused võivad politsei nimel olukorda põhjalikumalt hinnata;

kirjalik teave selle kohta, kuidas toimib kriminaalõigussüsteem, näiteks kuriteoohvrite teabeleht või sellise veebisaidi andmed, millel selline teave on

avaldatud; teave esitatakse võimalikult kiiresti, kuid hiljemalt viie tööpäeva jooksul pärast seda, kui olete teatanud kuriteost või Teie kui kannatanuga on

uurimise käigus ühendust võetud;

teave selle kohta, kui tihti Teid teavitatakse juhtumi käigust pärast sellest politseile teatamist;

viie tööpäeva jooksul selgitus selle kohta, miks otsustati kuritegu mitte uurida;

teave uurimise lõpetamise kohta süüdistust esitamata ning selle põhjendus.

Teil on õigus saada politseilt teavet ohvriabi teenistuste kohta, sealhulgas politsei kontaktandmed, et saaksite igal ajal pöörduda politsei poole abi saamiseks.

Teil on õigus saada politseilt järgmist teavet ning põhjendusi viie tööpäeva jooksul pärast seda, kui kahtlustatav on:

vahistatud,

talle on esitatud süüdistus,

ta on süüdistust esitamata vabastatud,

kautsjoni vastu vabastatud või kautsjoni tingimusi on muudetud või on need tühistatud.

Kas mul on õigus tasuta suulise või kirjaliku tõlke teenustele (kui ma suhtlen politsei või muude ametiasutustega või uurimise või kohtumenetluse ajal)?

Kui Te ei mõista või ei räägi inglise keelt, on Teil õigus taotleda suulist tõlget Teile arusaadavasse keelde:

kriminaalkuriteost teatamisel.[1]

politseis ülekuulamisel ja

tunnistajana ütlusi andes

Kui Te ei mõista või ei räägi inglise keelt, on Teil õigus taotleda järgmiste dokumentide kirjalikku tõlget Teile arusaadavasse keelde:

kirjalik kinnitus kuriteoteate esitamise kohta;

kui ülekuulamise või kohtuistungis seisukohast on esmatähtis, et Te tutvuskite mõne konkreetse dokumendiga, selle dokumendi asjakohased osad;

dokument, millega Teile teatatakse kohtuistungis kuupäev, kellaaeg ja koht; ning

kriminaalmenetluse tulemus, kui Teil on vastavalt kuriteoohvrite tegevusjuhendile õigus seda teada, ning vajaduse korral vähemalt otsuse lühike põhjendus.

[1] Kui Te ei räägi inglise keelt, on Teil õigus teatada kuriteost Teile arusaadavasse keelde või saada vajalikku keeleabi.

Kuidas ametiasutused tagavad, et mina saan aru ja et minust saadakse aru (kui ma olen laps; kui mul on puue)?

Kuriteoohvrite tegevusjuhendi kohaselt teenuseid osutavad asutused peavad suhtlema Teiega lihtsas ja arusaadavas keeles, võttes asjakohaseid meetmeid,

et Te saaksite aru ja Teist saadaks aru (näiteks EasyRead, Braille või registreeritud vahendaja kasutamine). Asjakohaste meetmete valimisel peavad

teenuseosutajad võtma arvesse kõiki isiklike asjaolusid, mis võivad mõjutada Teie võimet saada aru ja teha ennast arusaadavaks.

Koostatud on palju mitmesugustes vormingutes ja lihtsas keeles teabelehti.

Ohvriabi teenused

Kes osutavad ohvriabi teenuseid?

 2004. aasta koduvägivalda, kuritegusid ja kuriteoohvreid käsitleva seaduse (Domestic Violence, Crime and Victims Act 2004) paragrahvis 56 on sätestatud, et ohvriabi teenuseid tellib ja nende eest tasub justiitsministeerium. Ministeerium tagab rahalised vahendid ka politsei- ja kuritegude volinikele (Police and Crime Commissioners (PCC)) kuriteoohvritele emotsionaalse ja praktilise abi andmiseks kooskõlas **2014. aasta antisotsiaalset käitumist, kuritegusid ja politseitööd käsitleva seaduse (Anti-social Behaviour, Crime and Policing Act 2014) paragrahviga 143.**

Kas politsei aitab mul kohe võtta ühendust ohvriabi teenustega osutajatega?

Politsei selgitab Teile, et ta edastab Teie andmed ohvriabi teenistusele automaatselt kahe tööpäeva jooksul pärast kuriteoteate saamist. Teil on õigus paluda politseilt, et ta Teie andmeid ohvriabi teenistusele ei edastaks.

Kui olete seksuaalkuriteo või koduvägivalda ohver või hukkunu lähisugulane, küsib politsei Teilt nõusolekut Teie andmete ohvriabi teenistusele edastamiseks.

Kuidas kaitstakse mu eraelu puutumatust?

Kui teenuseosutajad on kuriteoohvrite tegevusjuhendi kohaselt kohustatud teavet jagama, peavad nad tegema seda tõhusalt ja kooskõlas oma 1998. aasta andmekaitse seaduses ja muudes asjaomastes õigusaktides sätestatud kohustustega.

Kas ma pean kuriteost teatama enne, kui ma saan kasutada ohvriabi teenuseid?

Ei, Teil on õigus ohvriabi teenustele igal ajal olenemata sellest, kas Te olete teatanud kuriteost või mitte, ning pärast uurimise ja kohtumenetluse lõppemist.

Isikukaitse juhul, kui ma olen ohus

Millist liiki kaitset on võimalik saada?

Kui kuriteoohver teatab kuritegude uurimise eest vastutavale teenuseosutajale kuriteost, peab teenuseosutaja tagama kuriteoohvri olukorra individuaalse hindamise, et teha kindlaks tema erilised kaitsevajadused ja see, kas ja mil määral tuleb ülekuulamise või tunnistuste andmise ajal kohaldada kuriteoohvri suhtes konkreetseid kaitsemeetmeid või erimeetmeid.

Hindamisel võetakse arvesse kõiki asjaolusid, sealhulgas kuriteo raskusastet ja kuriteoohvrile tekitatud ilmse kahju suurust. Hindamisel tuleb arvesse võtta kuriteoohvri isikuomadusi, tema arvamust ning kuriteo laadi ja toimumise asjaolusid.

Kui teenuseosutaja on individuaalse hindamise tulemusel kindlaks teinud, et kuriteoohver vajab erilist kaitset ning et ülekuulamise ajal tuleb kohaldada erikaitsemeetmeid, peab kuriteo uurimise eest vastutav teenuseosutaja tegevus- ja praktilisi piiranguid arvesse võttes tagama ka, et:

kuriteoohvrit kuulab võimaluse korral alati üle sama isik, välja arvatud juhul, kui see takistaks kuriteo nõuetekohast uurimist;

ülekuulamine toimub vajaduse korral selleks ette nähtud või kohandatud ruumis;

ülekuulajaks on eriväljaõppe saanud spetsialist ning

seksuaalkuritegude, soopõhiste vägivallakuritegude või koduvägivalda ohvritele pakutakse võimalust, et neid kuulab üle nendega samast soost isik. Kõikidele sedalaadi soovidele tuleks võimaluse korral vastu tulla, välja arvatud juhul, kui see takistaks kuriteo nõuetekohast uurimist.

Juhul kui kahtlustatav põgeneb vahi alt, mis on küll ebatõenäoline, teavitab politsei pärast põgenemisest teada saamist või pärast seda, kui vangla, noorsoopolitsei, haigla või sissereändajate kinnipidamiskeskus on talle põgenemisest teatanud, Teid võimaluse korral põgenemisest ning Teie kaitsmiseks võetud meetmetest, kui leitakse, et kahtlustatav kujutab Teile suurt ohtu.

Kes mulle kaitset pakub?

Kui kuriteoohver teatab kuritegude uurimise eest vastutavale teenuseosutajale kuriteost, peab teenuseosutaja tagama kuriteoohvri olukorra individuaalse hindamise, et teha kindlaks tema konkreetset kaitsevajadused. Enamasti teeb seda politsei.

Kas keegi annab mu juhtumile hinnangu, et selgitada välja, kas kurjategija võib mind ka edaspidi ohustada?

Kõikidel kuriteoohvritel on õigus politsei tehtavale hindamisele, mille eesmärk on teha kindlaks, millist abi või tuge nad vajavad, sealhulgas kas ja mil määral tuleks nende suhtes kohaldada erimeetmeid. Hindamise ulatus ja sisu sõltub kuriteo raskusastmest ja Teie isiklikest vajadustest. Hindamisel võetakse arvesse Teie isikuomadusi, kuriteo laadi ja toimumise asjaolusid ning Teie arvamust. Mida rohkem teavet saate hindamise ajal anda, seda paremini on kaitse kohandatud Teie isiklikele vajadustele.

Kas keegi annab mu juhtumile hinnangu, et selgitada välja, kas kriminaalõigussüsteem võib mind ka edaspidi ohustada (uurimise ja kohtumenetluse ajal)?

Kõikidel kuriteoohvritel on õigus politsei tehtavale hindamisele, mille eesmärk on teha kindlaks, millist tuge nad vajavad, sealhulgas kas ja mil määral tuleks nende suhtes kohaldada erimeetmeid. Hindamise ulatus ja sisu sõltub kuriteo raskusastmest ja Teie isiklikest vajadustest. Hindamisel võetakse arvesse Teie

isikuomadusi, kuriteo laadi ja toimumise asjaolusid ning Teie arvamust. Mida rohkem teavet saate hindamise ajal anda, seda paremini on kaitse kohandatud Teie isiklikele vajadustele.

Millist kaitset pakutakse väga haavatavatele ohvritele?

Vastavalt kuriteoohvrite tegevusjuhendile on Teil haavatava kuriteoohvrina[1] täiendavad õigused, kui Teie ütlusi võib mõjutada asjaolu, et:

Te kannatate psüühikahäirete all 1983. aasta psühhiaatrilise abi seaduse (Mental Health Act 1983) tähenduses;

Teie psüühika ja sotsiaalne toimimine on oluliselt kahjustatud või

Teil on füüsiline puue või Te kannatate füüsilise tervisehäire all.

[1] Kohus teeb õiguse erimeetmetele kindlaks vastavalt 1999. aasta seaduse (mis käsitleb noorte üle õigusemõistmist ja tunnistuste andmist kriminaalasjades (Youth Justice and Criminal Evidence Act 1999)) paragrahvis 16 sätestatud kriteeriumitele (vt 1. peatüki punktid 1.13-1.15).

Ma olen alaealine. Kas mul on erioigused?

Vastavalt kuriteoohvrite tegevusjuhendile on Teil haavatava kuriteoohvrina[1] täiendavad õigused, kui olite kuriteo toimumise ajal alla 18 aasta vana. See hõlmab õigust erimeetmetele kohtus ütluste andmisel.

[1] Kohus teeb õiguse erimeetmetele kindlaks vastavalt 1999. aasta seaduse (mis käsitleb noorte üle õigusemõistmist ja tunnistuste andmist kriminaalasjades (Youth Justice and Criminal Evidence Act 1999)) paragrahvis 16 sätestatud kriteeriumitele (vt 1. peatüki punktid 1.13-1.15).

Mu pereliige suri kuriteo tagajärjel. Millised on mu õigused?

Surnu lähisugulastel on õigus kuriteoohvrite tegevusjuhendis ette nähtud teenustele kõige raskemate kuritegude ohvritena.

Mu pereliige langes kuriteo ohvriks. Millised on mu õigused?

Puudega kuriteoohvrite või selliste kuriteoohvrite esindusisik, kes on kuriteo tagajärjel nii raskelt vigastatud, et ei ole võimelised suhtlema.

Kui Teil on puue või olete kuriteo tagajärjel nii raskelt vigastatud, et ei ole võimeline suhtlema, on Teil ja Teie lähisugulastel õigus nimetada pere esindusisik, kes on kuriteoohvrite tegevusjuhendis ette nähtud teenuste osutamisel kontaktisikuks.

Alla 18-aastase kuriteoohvri vanem või eestkostja

Kui olete alla 18-aastane kuriteoohver, on Teil ja tavaliselt Teie vanemal või eestkostjal õigus kuriteoohvrite tegevusjuhendis ette nähtud teenustele.[1]

[1] Välja arvatud juhul, kui Teie vanem või eestkostja on uurimise all või politsei süüdistab teda kuriteos või asjaomase teenuseosutaja põhjendatud arvamusel kohaselt ei ole vanemale või eestkostjale selliste teenuste osutamine Teie parimates huvides.

Kas mul on võimalik kasutada vahendust? Millistel tingimustel? Kas vahenduse ajal tagatakse minu turvalisus?

Taastav õigusemõistmine (vahendusmenetlus) on menetlus, mille käigus viiakse kokku kannatanu ja talle kahju tekitanud isik, et püüda leida olukorrale positiivne lahendus.

Vahendus on vabatahtlik - Te ei pea selles osalema ning see eeldab nii Teie kui ka õigusrikkuja nõusolekut. Võite taotleda vahendust Teile sobival ajal või Teil palutakse selles osaleda, sest seda on taotlenud õigusrikkuja. Isegi kui mõlemad pooled soovivad lepitust, ei tarvitse see olla sobiv ning selle sobivust peab hindama lepitaja.

Rakendatakse asjakohaseid meetmeid, et tagada Teie ohutus menetluse jooksul; Teie ja õigusrikkuja vahelised kohtumised toimuvad alati vastava väljaõppe saanud vahendaja juuresolekul. Kui õigusrikkuja on oma süüd tunnistanud ja on valmis osalema kohtumisel või Teiega suhtlema, saate talle selgitada, kuidas kuritegu on Teid mõjutanud. Võite nõuda vabandamist või kokku leppida, mida õigusrikkuja peab tegema, et tehtu heastada.

Taastav õigusemõistmine ehk vahendusmenetlus (*Restorative Justice*) ei ole sama mis kogukondlik menetlus (*Community Resolution*). Kogukondlik menetlus (*Community Resolution*) on mitteametlik politseimenetlus, mis võimaldab politseil tegeleda kergemate kuritegude ja antisotsiaalse käitumisega kohtuväliselt. Kogukondlikud menetlused on suunatud esmakordsetele seadusrikkujatele, kes oma tegu tõeliselt kahetsevad, ning juhtudele, mil kuriteoohver ei soovi ametlikku menetlust algatada.

Kust ma leian õigusaktid, milles on sätestatud minu õigused?

 Kuriteoohvrite tegevusjuhend (Code of Practice for Victims of Crime) võeti vastu kooskõlas 2004. aasta koduvägivalda, kuritegusid ja kuriteoohvreid käsitleva seaduse (Domestic Violence, Crime and Victims Act 2004) paragrahvi 32 ning rakendati määrusega, mis võeti vastu kooskõlas 2004. aasta koduvägivalda, kuritegusid ja kuriteoohvreid käsitleva seaduse (kuriteoohvrite tegevusjuhend) (Domestic Violence, Crime and Victims Act 2004 (Victims' Code of Practice)) paragrahvi 33; 2004. aasta koduvägivalda, kuritegusid ja kuriteoohvreid käsitleva seaduse 2015. aasta määrus (2015. aasta õigusakt nr 1817) esitati parlamendile 23. oktoobril 2015 ning 16. novembril 2015 jõustus kuriteoohvrite tegevusjuhendi muudetud versioon.

Kuriteoohvrite tegevusjuhendis on sätestatud teenused, mida peamised kriminaalõigusorganisatsioonid (sissejuhatus, 1.-4. peatükk) ja muud asjakohased organisatsioonid (5. peatükk) osutavad kuriteoohvritele Inglismaal ja Walesis. Neid organisatsioone nimetatakse teenuseosutajateks. Kuriteoohvrite tegevusjuhendis on loetletud kuriteoohvrite õigused ja vastavate teenuseosutajate kohustused.

Kuriteoohvrite tegevusjuhendi 3. peatükis on lastele arusaadavas keeles loetletud lapskuriteoohvritele osutatavad teenused. Kuriteoohvrite tegevusjuhendi 3. peatükki tuleb käsitleda koos sissejuhatuses ning 1. ja 2. peatükiga.

Kuriteoohvrite tegevusjuhendi sissejuhatuses punktiga 1 ja 5. peatüki punktiga 1 tagatakse, et pädevad asutused võtavad oma tegevusjuhendi kohaseid ülesandeid täites arvesse direktiivi üldisi eesmärgi.

Kuriteoohvrite tegevusjuhendis sätestatud õigused on kõikidel kuriteoohvritel olenemata nende elanikustaatusel.

 2004. aasta koduvägivalda, kuritegusid ja kuriteoohvreid käsitleva seaduse (Domestic Violence, Crime and Victims Act 2004) paragrahv 56:

ohvriabi teenuseid tellib ja nende eest tasub justiitsministeerium. Ministeerium tagab rahalised vahendid ka politsei- ja kuritegude volinikele (Police and Crime Commissioners (PCC)) kuriteoohvritele emotsionaalse ja praktilise abi andmiseks kooskõlas 2014. aasta antisotsiaalset käitumist, kuritegusid ja politseitõõd käsitleva seaduse (Anti-social Behaviour, Crime and Policing Act 2014) paragrahvi 143.

Justiitsministeeriumi ning politsei- ja kuritegude volinike vahelise toetuslepingu punkti 3 kohaselt peavad viimastelt tellitud teenused olema kooskõlas kuriteoohvrite direktiiviga, eelkõige selle artiklitega 8 ja 9. Lepingu punktis 4 on sätestatud, et tellitud või osutatud teenused peavad vastama artikli 8 lõikes 1 loetletud tingimustele.

Viimati uuendatud: 30/01/2019

Käesoleva veebilehe asjaomaseid keeleversioone haldavad asjaomased liikmesriigid. Tõlked on teostanud Euroopa Komisjoni teenistused. Originaali tehtavad võimalikud muudatused asjaomase riikliku ametiasutuse poolt ei pruugi kajastuda tõlkeversioonides. Euroopa Komisjon ei võta vastutust selles dokumendis sisalduva ega viidatud teabe ega andmete eest. Palun lugege õiguslikku teadaannet lehekülje eest vastutava liikmesriigi autoriõiguste kohta.

2 - Kuriteost teatamine ja minu õigused uurimisevõi kohtumenetluse ajal

Kuidas ma pean kuriteost teatama?

Kuriteost tuleks kõigepealt teatada politseile. Selgitus, kuidas seda teha, on esitatud siin: [kuriteost teatamine](#).

Kuidas ma oma juhtumi kohta teavet saan?

Kuriteoohvrina on Teil õigus saada politseilt järgmist teavet ning põhjendusi viie tööpäeva jooksul pärast seda, kui kahtlustatav on:

vahistatud,

talle on esitatud süüdistus,

ta on süüdistust esitamata vabastatud,

kautsjoni vastu vabastatud või kautsjoni tingimusi on muudetud või need on tühistatud.

Teil on õigus saada politseilt järgmist teavet viie tööpäeva jooksul pärast seda, kui politsei on saanud kuriteoteate:

esimese kohtuistungiku kuupäev, kellaaeg ja koht;

kui kahtlusalune vabastatakse kautsjoni vastu, kautsjoni tingimused ja nende muudatused.

Kas mul on õigus õigusabile (uurimise või kohtumenetluse ajal)? Millistel tingimustel?

Inglismaal ja Walesis ei ole kannatanud ja tunnistajad kriminaalmenetluse pooled ning seega ei ole neil õigust tasuta õigusabile.

Kas mul on õigus nõuda kulude hüvitamist (uurimises või kohtumenetluses osalemise eest)? Millistel tingimustel?

Kuritegude menetlemise eest vastutavad teenuseosutajad peavad kehtestama eeskirjad, mille kohaselt hüvitatakse kuriteoohvritele kriminaalmenetluses osalemisega seotud kulud.

Lisateavet tunnistajate kulude hüvitamise kohta saab [siit](#)

ja [siit](#).

Kas ma võin edasi kaevata, kui juhtumi uurimine lõpetatakse enne kohtusse jõudmist?

Kui politsei või riigiprokuratuuri otsus süüdistust mitte esitada Teid ei rahulda, on Teil õigus taotleda otsuse läbivaatamist kooskõlas riikliku politseiülemate nõukogu (National Police Chiefs Council (NPCC)) ja riigiprokuratuuri kuriteoohvrite läbivaatamise nõudmise õiguse kavaga (CPS Victims' Right to Review).

Riigiprokuratuur kehtestas oma kuriteoohvrite läbivaatamise nõudmise õiguse kava 5. juunil 2013. Inglismaa ja Walesi politsei võttis oma kuriteoohvrite läbivaatamise nõudmise õiguse kava vastu 1. aprillil 2015. Nende kavade kohaselt on kuriteoohvritel õigus taotleda, et politsei ja riigiprokuratuuri otsus mitte esitada süüdistust või lõpetada kriminaalmenetlus vaadatakse läbi.

Kui Teile on teatatud otsusest, mille läbivaatamist võib taotleda vastavalt NPCC või CPS kavale, on Teil õigus saada piisavalt teavet, et saaksite otsustada, kas soovite otsuse läbivaatamist või mitte.

Kas ma võin osaleda kohtumenetluses?

Kui Te teate midagi kuriteo kohta, võib süüdistaja või kaitsja kutsuda Teid kohtusse tunnistust andma.

Milline on minu ametlik roll õigussüsteemis? Kas ma olen või kas ma saan valida, et ma olen: ohver, tunnistaja, tsiviilhageja või erasüüdistaja?

Kuriteoohvrite tegevusjuhendis (Code of Practice for Victims of Crime) on kannatanu määratletud kui:

füüsiline isik, kes on otseselt kuriteo tagajärjel kannatanud kahju, sealhulgas füüsilist, vaimset või emotsionaalset ning majanduslikku kahju;

otseselt kuriteo tõttu surnud isiku lähisugulane (vt sõnastik).

Kui Te teate midagi kuriteo kohta, võib süüdistaja või kaitsja kutsuda Teid kohtusse tunnistust andma. Kui tunnete mõnda juhtumiga seotud isikut, võidakse Teid kutsuda iseloomustavaks tunnistajaks; tavaliselt teeb seda kaitsja. Mõlemal juhul võib Teie tunnistus olla süüdistatava karistamisel või õigeksmõistmisel otsustav.

Õigus algatada erasüüdistusasu on sätestatud 1985. aasta kriminaalmenetluse seaduse (Prosecution of Offences Act (POA) 1985) paragrahvi 6 lõikes 1.

Kehtestatud on siiski mõned piirangud:

riigi peaprokurööril on vastavalt 1985. aasta kriminaalmenetluse seaduse paragrahvi 6 lõikele 2 õigus erasüüdistuse alusel algatatud kriminaalasi üle võtta;

mõnikord peab erasüüdistaja saama menetluse algatamiseks krooniadvokaadi või peaprokurööri nõusoleku.

Lisateavet saab [siit](#).

Millised on minu õigused ja kohustused seoses minu rolliga?

Kuriteoohvrite tegevusjuhendis (Code of Practice for Victims of Crime) on sätestatud kuriteoohvrite õigused. Tegevusjuhend on kättesaadav [siin](#).

Kui olete kuriteo tunnistaja, kuid mitte ohver, osutatakse Teile teenuseid vastavalt tunnistajate hartale (Witness Charter), mitte tegevusjuhendile.

Tegevusjuhend on kättesaadav [siin](#).

Kas ma võin kohtumenetluse ajal teha avalduse või anda tunnistusi? Millistel tingimustel?

Kui Te teate midagi kuriteo kohta, võib süüdistaja või kaitsja kutsuda Teid kohtusse tunnistust andma. Kui tunnete mõnda juhtumiga seotud isikut, võidakse Teid kutsuda iseloomustavaks tunnistajaks; tavaliselt teeb seda kaitsja.

Kui olete kuriteoohver, saate esitada kuriteoohvri avalduse (*victim personal statement*), mis annab Teile võimaluse selgitada oma sõnadega, kuidas on kuritegu Teid füüsiliselt, emotsionaalselt, rahaliselt või muul viisil mõjutanud. See erineb ütlustest selle kohta, mida Te nägite või kuulsite.

Kuriteoohvri avaldus annab Teile võimaluse kriminaalõigusmenetluses kaasa rääkida. Samas ei tohi Te avaldada oma arvamust selle kohta, millise karistuse peaks kahtlustatav saama, sest seda otsustab kohus.

Teil on õigus esitada kuriteoohvri avaldus samal ajal, kui annate politseile ütlusi kuriteo kohta.

Kui süüdistatav mõistetakse süüdi, on Teil õigus öelda, kas soovite, et Teie kuriteoohvri avaldus loetakse või mängitakse selle lindistus (juhul kui see on olemas) kohtus ette. Samuti on Teil õigus valida, kas soovite kuriteoohvri avalduse ise ette lugeda või et seda teeks keegi teine (näiteks pereliige või advokaat). Enne kui otsustate, kas soovite kuriteoohvri avalduse kohtus ettelugemist või ettemängimist, selgitatakse Teile võimalikke tagajärgi, sealhulgas seda, et Teie kuriteoohvri avaldus võidakse avaldada meedias. Samuti võib kaitsja esitada Teile kohtus Teie kuriteoohvri avalduse kohta küsimusi.

Kui soovite kuriteoohvri avalduse kohtus ettelugemist või ettemängimist, otsustab kohus Teie huvisid arvesse võttes, kas ja millised osad avaldusest ette loetakse ning kes seda teeb. Enamasti loetakse või mängitakse ette kogu kuriteoohvri avaldus või osa sellest, välja arvatud juhul, kui kohus leiab, et on mõjuv põhjus seda mitte teha. Teile teatakse kohtu otsusest.

Millist teavet mulle antakse kohtumenetluse ajal?

Teil on järgmised õigused:

saada viie tööpäeva jooksul teavet kautsjoni vastu vabastamist käsitlenud istungi tulemuse kohta (kautsjoni vastu vabastamise tingimuste ja nende muutmise kohta) koos põhjendustega. Kui olete väga raske kuriteo või pidevate rünnakute ohver või olete haavatav või hirmutatud, on Teil õigus saada teavet ühe tööpäeva jooksul;

saada tunnistajate abistamise teenistusest (Witness Care Unit) teavet kohtuistungite toimumise kuupäeva, koha ja tulemuse kohta. Tunnistajate abistamise teenistus teavitab Teid ühe päeva jooksul pärast kohtult vastava teabe saamist;

saada teavet selle kohta, kas on väljastatud kahtlustatava vahistamise määrus, ning kohtuistungite tulemuse kohta, kui kahtlustatav vahistatakse uuesti. Kui kahtlustatav võetakse pärast vahistamismääruse väljastamist taas vahi alla, toimub tavaliselt varsti pärast seda kohtuistung. Tunnistajate abistamise teenistus teavitab Teid viie tööpäeva jooksul pärast kohtult vastava teabe saamist;

kui kahtlusalune ei tunnista ennast süüdi, peate arutama oma võimalikke vajadusi tunnistajate abistamise teenistusega ning Teid suunatakse vajaduse korral vastava tugirühma või asutuse juurde.

Kui olete kohtumenetluses tunnistaja, on Teil järgmised õigused:

õigus küsida kohtutöötajatelt, kas Te võite siseneda kohtumajja muu sissekäigu kaudu kui kahtlusalune ja tema pere ning sõbrad;

õigus kohtuda võimaluse korral riigiprokuratuuri prokuröri või tema esindajaga ning esitada küsimusi kohtumenetluse kohta. Võimaluse korral teatatakse Teile, kui kaua Te peate enne tunnistuse andmist ootama;
õigus saada võimaluse korral prokurörlt selgitust menetluse edasilükkamise kohta ning teavet selle kohta, kui kaua võib viivitus kesta;
õigus oodata kohtu eesruumis ja istuda kohtusaalis kahtlustatavast ja tema perekonnast ning sõpradest eraldi - kohus tagab selle võimaluse korral;
õigus erimeetmetele, kui kohus seda nõuab;
Teile määratakse kohtus kontaktisik, et saaksite teada kohtumenetluse käigust.

Kas mul on võimalik tutvuda menetlustoimikuga?

Juurdepääsu menetlustoimikule on reguleeritud tsiviilkohtumenetluse eeskirjade 5. osaga. Tõenäoliselt on kõige asjakohasemad eeskirjad 5.4C ja 5.4D.

Need on kättesaadavad [siin](#).

Viimati uuendatud: 30/01/2019

Käesoleva veebilehe asjaomaseid keeleversioone haldavad asjaomased liikmesriigid. Tõlked on teostanud Euroopa Komisjoni teenistused. Originaali tehtavad võimalikud muudatused asjaomase riikliku ametiasutuse poolt ei pruugi kajastuda tõlkeversioonides. Euroopa Komisjon ei võta vastutust selles dokumendis sisalduva ega viidatud teabe ega andmete eest. Palun lugege õiguslikku teadaannet lehekülje eest vastutava liikmesriigi autoriõiguste kohta.

3 - Minu õigused pärast kohtumenetlust

Kas mul on õigus otsus edasi kaevata?

Kannatanud ei saa kurjategijat süüdimõistvat või talle karistuse määramise otsust edasi kaevata.

Millised on minu õigused pärast süüdimõistmist?

Pärast kohtumenetlust on Teil järgmised õigused:

kui olete kutsutud kohtusse ütlust andma, on Teil õigus kulude hüvitamisele vastavalt riigiprokuratuuri otsusele hiljemalt 10 tööpäeva jooksul pärast seda, kui riigiprokuratuur on saanud nõuetekohaselt täidetud taotlusvormi;

Teil on õigus saada tunnistajate abistamise teenistusel (Witness Care Unit) teavet kohtumenetluse tulemuse kohta, sealhulgas olemasolu korral otsuse põhjenduste lühikokkuvõtte. Tunnistajate abistamise teenistus teavitab Teid ühe tööpäeva jooksul pärast kohtult vastava teabe saamist;

tunnistajate abistamise teenistus peab Teid suunama ohvriabiteenuste osutajate juurde, kui see on vajalik ja võimalik.

i. Kui rahukohtu (Magistrates' Court) süüdimõiste või karistuse määramise otsus kaevatakse edasi kroonikohtusse (Crown Court)

Teil on õigus saada tunnistajate abistamise teenistusel järgmist teavet ühe tööpäeva jooksul pärast seda, kui tunnistajate abistamise teenistus on kohtult vastava teabe saanud:

kas otsus on edasi kaevatud;

kohtuistung kuupäev, kellaaeg ja koht;

edasikaebuse menetlemise tulemused, sealhulgas esialgse karistuse muutmine.

Teil on ka järgmised õigused:

õigus oodata kohtu eesruumis ja istuda kohtusaalis kaebajast ja tema perekonnast ning sõpradest eraldi. Kohus tagab selle võimaluse korral;

kroonikohus (Crown Court) peab määrama Teile kontaktisiku;

Teil on õigus saada ohvriabiteenistusest teavet, kui see on vajalik ja kättesaadav.

ii. Kui süüdimõiste või karistuse määramise otsus kaevatakse edasi apellatsioonikohtusse või selle peale esitatakse õigusküsimustega piirduv kassatsioonkaebus Ühendkuningriigi kõrgeimasse kohtusse

Teil on järgmised õigused:

tunnistajate abistamise teenistus teavitab Teid viie tööpäeva jooksul pärast kohtult vastava teabe saamist, et kaebajale on antud luba esitada edasikaebus.

Kui olete väga raske kuriteo või pidevate rünnakute ohver või olete haavatav või hirmutatud, on Teil õigus saada teavet ühe tööpäeva jooksul;

õigus saada tunnistajate abistamise teenistusest teavet kohtuistung kuupäeva, kellaaja ja koha kohta ühe tööpäeva jooksul pärast seda, kui tunnistajate abistamise teenistus on kohtult selle teabe saanud;

tunnistajate abistamise teenistus peab Teile teatama, kui kaebaja vabastatakse kautsjoni vastu või kautsjoni vastu vabastamise tingimusi muudetakse, ühe tööpäeva jooksul pärast seda, kui tunnistajate abistamise teenistus on kohtult selle teabe saanud;

kui kohtuistung kuupäeva muudetakse, teavitab tunnistajate abistamise teenistus Teid sellest ühe tööpäeva jooksul pärast kohtult vastava teabe saamist;

tunnistajate abistamise teenistus määrab Teile kontaktisiku teise astme kriminaalkohtus või Ühendkuningriigi kõrgeimas kohtus;

tunnistajate abistamise teenistus teavitab Teid edasikaebuse menetlemise tulemusest viie tööpäeva jooksul pärast kohtult vastava teabe saamist. See teave hõlmab ka esialgse karistuse muutmist. Kui olete väga raske kuriteo või pidevate rünnakute ohver või olete haavatav või hirmutatud, on Teil õigus saada teavet ühe tööpäeva jooksul;

õigus oodata kohtu eesruumis ja istuda kohtusaalis kaebajast ja tema perekonnast ning sõpradest eraldi. Kohus tagab selle võimaluse korral. Üldjuhul kaebaja kõrgeima kohtu istungil ei osale. Kui kaebaja on kohal ja Te ei soovi kohtusaalis viibida, korraldatakse Teie eraldiolek;

õigus taotleda teise astme kriminaalkohtult või Ühendkuningriigi kõrgeimalt kohtult pärast kohtuotsuse väljakuulutamist selle ära kirja.

Kui olete hukkunud lähisugulane, on Teil pärast otsuse edasikaebamist õigus kohtuda riigiprokuratuuri esindajaga, kes peab Teile selgitama kaebemenetlust ja kohtutoiminguid.

Kriminaalasjades tehtud otsuste läbivaatamise komisjon (Criminal Cases Review Commission)

Pärast kurjategijalt taotluse saamist vaatab kriminaalasjades tehtud otsuste läbivaatamise komisjon läbi kurjategija süüdimõistmise ja talle kuriteo eest karistuse määramise otsuse. Uue teabe või selliste uute väidete ilmnemisel, mille tõttu süüdimõistmine võib osutuda ohtlikuks või karistus liiga pikaks, võib komisjon saata süüdimõistmise või karistuse määramise otsuse uuesti läbivaatamisele. Komisjon saab süüdimõistetud isikutelt aastas umbes 1000 taotlust ning umbes 30-40 asjaomast otsust saadetakse uuesti läbivaatamisele. Kohtuasja läbivaatamisel hindab komisjon selle võimalikku mõju Teile ning otsustab, kas teavitada Teid sellest või mitte. Komisjon esitab otsuse põhjenduse Teie kontaktvormil ning vajaduse korral teavitab otsusest politseid.

Komisjon peab Teile teatama, kui ta peab Teie teavitamist läbivaatamisest mõistlikuks.

Kui komisjon leiab, et läbivaatamise ajal tuleb Teiega ühendust võtta, teatab ta Teile, et ta on saanud taotluse ning et kohtuasi vaadatakse läbi. Pärast läbivaatamist otsustab komisjon, kas kohus peaks süüdimõistva või karistuse määramise otsuse läbi vaatama ning teatab Teile oma otsusest, välja arvatud juhul, kui olete sõnaselgelt öelnud, et ei soovi, et Teile sellest teatatakse.

Kui komisjon leiab, et läbivaatamise ajal ei ole vaja Teiega ühendust võtta, kuid otsustab, et kohus peaks süüdimõistva või karistuse määramise läbi vaatama, eeldatakse, et komisjon teatab Teile sellest.

Kas mul on pärast kohtumenetlust õigus abile või kaitsele? Kui kaua?

Teil on õigus kasutada ohvriabiteenuseid igal ajal olenemata sellest, kas olete esitanud kuriteoteate või mitte, ning pärast uurimise ja kohtumenetluse lõppemist.

Millist teavet mulle antakse, kui kurjategija mõistetakse süüdi?

Tunnistajate abistamise teenistus (Witness Care Unit) peab teatama Teile kahtlustatavale määratud karistusest (kui ta mõistetakse süüdi) ühe tööpäeva jooksul pärast seda, kui ta on kohtult vastava teabe saanud. See hõlmab ka karistuse tähenduse ja mõju lühikest selgitust.

Teil on õigus suunamisele riigiprokuratuuri, kus vastatakse Teie küsimustele karistuse kohta, millele tunnistajate abistamise teenistus ei oska vastata.

Lisaks eeltoodule pakutakse Teile juhul, kui Te olete hukkunu lähisugulane, vajaduse korral kohtumist riigiprokuratuuri esindajaga, kes selgitab Teile karistuse laadi. See kohtumine toimub tavaliselt kohtus.

Kas mulle teatatakse, kui kurjategija vanglast vabaneb (sealhulgas ennetähtaegselt või tingimisi) või põgeneb?

Kriminaalhooldusamet (Probation Service Victim Contact Scheme (VCS)) raames pakutakse teenuseid vägivaldsete ja seksuaalkuritegude ohvritele juhul, kui kurjategijat karistatakse üheaastase ja pikema vabadusekaotusega. Ohvriabikava raames annab selleks määratud kuriteoohvri kontaktametnik kuriteoohvritele kriminaalmenetlusalast teavet ja nõu. See hõlmab riikliku kriminaalhooldusametuse äranägemisel antavat teavet kurjategijale määratud karistuse põhietaappidest, näiteks kurjategija avavanglasse üleviimine või vabastamine, ning kuriteoohvriga seotud tingimustest, mis võivad kaasneda kurjategija tingimisi vabastamisega.

Kui olete langenud vägivalda- või seksuaalkuriteo ohvriks^[1] ning kurjategijale on määratud üheaastane või pikem vabadusekaotus või on kurjategija suunatud vastavalt 1983. aasta psühhiaatrilise abi seadusele sundravile psühhiaatriahaiglasse, peab tunnistajate abistamise teenistus teavitama Teid ohvriabikavast ning sellest, et Teie andmed edastatakse automaatselt 20 tööpäeva jooksul riiklikule kriminaalhooldusametusele (National Probation Service), välja arvatud juhul, kui Te seda ei soovi.

Kui soovite osaleda ohvriabikavas, on Teil järgmised õigused:

õigus otsustada, kas soovite saada teavet kurjategijale määratud karistuse põhietaappide kohta;

Teile määratakse kontaktametnik (Victim Liaison Officer), kes tegutseb Teie ja riikliku kriminaalhooldusametuse (National Probation Service) vahelise kontaktisikuna, välja arvatud juhul, kui kurjategija on psühhiaatriahaigla patsient, kelle vabadust ei ole piiratud (vt allpool);

õigus saada teavet ja esitada oma seisukohti riiklikule kriminaalhooldusametusele seoses kuriteoohvriga seotud tingimustega, mis kaasnevad kurjategija tingimisi vabastamisega. Selliseks tingimuseks võib näiteks olla, et kurjategija ei tohi Teie ja Teie perega ühendust võtta.

riiklik kriminaalhooldusametust peab Teid teavitama kurjategija vabastamise tingimustest, mis on seotud Teie või Teie perega;

Teil on õigus teada, millal need tingimused aeguvad;

õigus saada mis tahes muud teavet, mida riiklik kriminaalhooldusametust peab juhtumi asjaolusid arvestades vajalikuks, sealhulgas teave kurjategijale määratud karistuse põhietaappide või sundravi kohta, kui tegemist on psühhiaatriahaigla patsiendiga, kelle vabadus on või ei ole piiratud.

Kui olete hukkunu lähisugulane ja kurjategijale on vägivalda- või seksuaalkuriteo eest määratud

üheaastane või pikem vabadusekaotus või ta on määratud kinnisesse haiglasse sundravile, pakutakse Teile ka ohvriabikavas osalemist. Kui Te ei ole ohvri lähisugulane, tehakse seda riikliku kriminaalhooldusametuse äranägemisel.

Kui Te olete sellise kuriteoohvri vanem, eestkostja või hooldaja, kes on alla 18-aastane, haavatav täiskasvanu või kes ei saa muul põhjusel täielikult ohvriabikavas osaleda, siis pakutakse tavaliselt Teile võimalust osaleda ohvriabikavas kuriteoohvri nimel. Vanemale, eestkostjale või hooldajale ohvriabikavas osalemist ei pakuta, kui leitakse, et see on vastuolus ohvri huvidega.

Kuriteoohvri kaitsmise meetmed kurjategija põgenemise korral

Juhul kui kurjategija põgeneb vahi alt, mis on küll ebatõenäoline, teavitab politsei pärast seda, kui vangla, noorsoopolitsei, haigla või sissereändajate kinnipidamiskeskus on talle põgenemisest teatanud, võimaluse korral Teid põgenemisest ning Teie kaitsmiseks võetud meetmetest, kui leitakse, et kurjategija kujutab Teile suurt ohtu.

[1] Nagu on määratletud 2004. aasta koduvägivalda, kuritegusid ja kuriteoohvreid käsitleva seaduse (Domestic Violence, Crime and Victims Act 2004) paragrahvi 45 lõikes 2.

Kas mind kaasatakse (tingimisi) vabastamist käsitleva otsuse tegemisse? Kas mul on näiteks õigus teha avaldus või esitada kaebus?

Kui Te osalete ohvriabikavas ja kriminaalhooldusnõukogu (Parole Board) kaalub kurjategija vabastamist või avavanglasse üleviimist, on Teil järgmised õigused:

riiklik kriminaalhooldusametust (National Probation Service) peab Teile teatama kriminaalhooldusnõukogu istungi toimumise aja;

Teil on õigus avaldada kriminaalhooldusnõukogule arvamust kurjategija tingimisi vabastamise tingimuste kohta (vt sõnastik);

Teil on õigus saada selgitusi, kui Teie taotletud tingimus jäeti kurjategija tingimisi vabastamise tingimuste hulgast välja;

Teil on õigus saada selgitusi kuriteoohvri kontaktametnikult kuriteoohvri avalduse (*victim personal statement*) kohta, sealhulgas seda, kuidas seda kasutab kriminaalhooldusnõukogu;

Teil on õigus esitada kuriteoohvri avaldus, mis edastatakse kriminaalhooldusnõukogule;

kui kriminaalhooldusnõukogu korraldab suulise ärakuulamise, kus arutatakse Teie esitatud kuriteoohvri avaldust, on Teil õigus selles osaleda.

Viimati uuendatud: 30/01/2019

Käesoleva veebilehe asjaomaseid keeleversioone haldavad asjaomased liikmesriigid. Tõlked on teostanud Euroopa Komisjoni teenistused. Originaali tehtavad võimalikud muudatused asjaomase riikliku ametiasutuse poolt ei pruugi kajastuda tõlkeversioonides. Euroopa Komisjon ei võta vastutust selles dokumendis sisalduva ega viidatud teabe ega andmete eest. Palun lugege õiguslikku teadaannet lehekülje eest vastutava liikmesriigi autoriõiguste kohta.

4 - Hüvitis

Kuidas nõuda kurjategijalt kahju hüvitamist? (nt kohtuasi, tsiviilnõue, tsiviilhagi kriminaalmenetluses)

2012. aasta kuriteokahju hüvitamise kava (Criminal Injuries Compensation Scheme 2012)

2012. aasta kuriteokahju hüvitamise kava on riigieelarvest rahastatav kava, mille eesmärk on hüvitada kahju vägivallakuritegude süütutele ohvritele Suurbritannias. Kava haldab ja hüvitamise taotluste rahuldamise otsused teeb kuriteokahju hüvitamise amet (Criminal Injuries Compensation Authority (CICA)). Kõiki hüvitisnõudeid siiski ei rahuldata; Teil peab olema kava eeskirjade kohaselt õigus saada hüvitist.

Kava käsitlev juhend on kättesaadav [siin](#).

Taotluse saab täita [siin](#).

Kohtu määratud hüvitis

Rahukohus (Magistrates' Court) võib mõista välja hüvitise summas kuni 5000 Inglise naela süüdistuse kohta. Kroonikohtu (Crown Court) volitused on piiramatud, kuid arvesse tuleks võtta kurjategija võimalusi.

Hüvitis mõistetakse välja summas, mida kohus peab kõiki tõendeid ning süüdistaja ja kaitsja väiteid arvesse võttes sobivaks.

Kohus peab hüvitise väljamõistmist väga tähtsaks ning peab põhjendama oma otsust hüvitist mitte välja mõista.

Lisateavet hüvitise väljamõistmise kohta saab [siit](#).

Tsiviilhagi

Tsiviilhagi esitamise üle otsustate Teie, kannatanu. See võib siiski mõjutada muid kahju hüvitamise nõudeid. Kasulik on küsida nõu advokaadilt.

Teavet hagi esitamise kohta saab [siit](#).

Kohus andis kurjategijale korralduse hüvitada mulle kahju / maksta hüvitist. Kuidas ma saan tagada, et kurjategija järgib seda korraldust?

Hüvitise maksmise korralduse täitmisele pööramine on kohtu ülesanne.

Kas riik võib teha mulle ettemakse juhul, kui kurjategija korraldust ei järgi? Millistel tingimustel?

Ei, Inglismaal ja Walesis kohtu määratud hüvitist ette ei maksta.

Kas mul on õigus saada riigilt hüvitist?

Teil võib olla õigus saada hüvitist kuriteokahjude hüvitamise kava alusel; lisateavet saab [siit](#).

Kas mul on õigus saada hüvitist juhul, kui kurjategijat ei mõisteta süüdi?

Te võite saada kuriteokahju hüvitamise kava alusel hüvitist isegi juhul, kui kallaletungija ei ole teada või ei ole süüdi mõistetud. Lisateavet saab [siit](#).

Kas mul on õigus erakorralisele ettemaksele, kui ma ootan otsust oma hüvitisnõude kohta?

Kui kuriteokahju hüvitamise amet (Criminal Injuries Compensation Authority, CICA) on veendunud, et taotlejal on õigus saada hüvitist, kuid ta ei saa lõplikku otsust teha, võib ta kaaluda vahemakse tegemist. Kahju hüvitamise amet ei saa lõplikku otsust teha tõenäoliselt seetõttu, et ta ootab Teile tekitatud kahju pikaajalise mõju ilmnmist.

Lisateavet saab [siit](#).

Viimati uuendatud: 30/01/2019

Käesoleva veebilehe asjaomaseid keeleversioone haldavad asjaomased liikmesriigid. Tõlked on teostanud Euroopa Komisjoni teenistused. Originaali tehtavad võimalikud muudatused asjaomase riikliku ametiasutuse poolt ei pruugi kajastuda tõlkeversioonides. Euroopa Komisjon ei võta vastutust selles dokumendis sisalduva ega viidatud teabe ega andmete eest. Palun lugege õiguslikku teadaannet lehekülje eest vastutava liikmesriigi autoriõiguste kohta.

5 - Minu õigus saada abi ja toetust

Kellega ma pean abi ja toetuse saamiseks ühendust võtma, kui ma olen kuriteoohver?

Kuriteoohvrite teabeteenistuse (Victims' Information Service) saate teavet Teie läheduses osutatavate tugiteenuste, lepitusmenetluse, kriminaalõigussüsteemi ja kuriteoohvrite tegevusjuhendi (Victims' Code) ning tunnistajate harta (Witness Charter) kohta. [Kuriteoohvrite teabeteenistus](#)

Ohvriabiteenuseid tellib ja nende eest tasub justiitsministeerium. Ministeerium tagab rahalised vahendid ka politsei- ja kuritegude volinikele (Police and Crime Commissioners (PCC)) kuriteoohvritele emotsionaalse ja praktilise abi andmiseks kooskõlas 2014. aasta antisotsiaalset käitumist, kuritegusid ja politseitööd käsitleva seaduse (Anti-social Behaviour, Crime and Policing Act 2014) paragrahviga 143.

Kohalike teenuseosutajatega saate ühendust võtta asjaomase politsei- ja kuritegude voliniku veebisaidi kaudu. Asjaomase politsei- ja kuritegude voliniku leiate [siit](#).

Lähima seksuaalrännaku ohvrite abikeskuse (Sexual Assault Referral Centre) kontaktandmed saate, kui helistate [NHS-i üldnumbril 111](#), oma perearstilt või kohaliku haigla erakorralise meditsiini osakonnast (A&E) või veebisaidilt [NHS Choices](#). <https://www.nhs.uk/Service-Search/Rape-and-sexual-assault-referral-centres/LocationSearch/364>

Ohvriabitelefoni

Kuriteoohvrite teabeteenistusel on ka ohvriabitelefoni: +44 808 168 9293.

Kas ohvriabi on tasuta?

Jah.

Millist abi võin ma saada riiklikelt ametiasutustelt?

Politsei teavitab Teid sellest, kust ja kuidas saada nõu ja abi, sealhulgas meditsiinilist abi, spetsialisti tuge (näiteks psühholoogilist tuge) või ajutist majutust.

[1996. aasta eluasemeseaduse \(Housing Act 1996\) 7. osas](#) on sätestatud, et kohalik eluasemetega tegelev asutus peab aitama üksikisikuid ja peresid, kes on jäänud kodutuks ja taotlevad abi.

Riiklik Terviseamet (National Health Service, NHS) toetab kuriteoohvreid, kes:

[kannatavad traumajärgse stressi all](#)

[on seksuaalkuriteo ohvrid](#)

[on koduvägivalla ohvrid](#)

Millist abi võin ma saada valitsusvälistelt organisatsioonidelt?

Paljud valitsusvälised ja heategevusorganisatsioonid pakuvad kuriteoohvritele abi, teavet, nõustamist ning muid üld- ja eriteenuseid riiklikul, piirkondlikul ja kohalikul tasandil.

Viimati uuendatud: 30/01/2019

Käesoleva veebilehe asjaomaseid keeleversioone haldavad asjaomased liikmesriigid. Tõlked on teostanud Euroopa Komisjoni teenistused. Originaali tehtavad võimalikud muudatused asjaomase riikliku ametiasutuse poolt ei pruugi kajastuda tõlkeversioonides. Euroopa Komisjon ei võta vastutust selles dokumendis sisalduva ega viidatud teabe ega andmete eest. Palun lugege õiguslikku teadaannet lehekülje eest vastutava liikmesriigi autoriõiguste kohta.